מליח ליט כרותה. והא דתניא (נקמן דף קיג.) דטמא מליח וטהור תפל לאסור הייט בדגים דרפו קרמייהו: **אמר** אביי הא איתרא בלע כי. *לא ר"ל משום דהוי טוחן טעם בר טוחן טעם כמו דגים שעלו בקערה דאביי לטעמייה דמשיב ליה חד טעמא

שפיד כבדא עילוי בשרא אמר כמה יהיר האי מרבנן-אימר דאמוראי הבנן דיעבד לכתחלה מי אמר, ואי איכא בי דוגי-בשרא עילוי כבדא נמי אסיר, ומ"ש מדמא דבשרא? דמא דבשרא שכן, דמא דכבדא קפי. אמר רב נחמן אמר שמואל [ג] *סכין ששחט בה אסור לחתוך בה רותח, *צונן: אמרי לה (ג) בעיא הדחה ואמרי לה לא בעיא הדחה. אמר רב יהודה אמר שמואל יקערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה רותח ושמואל לטעמיה *דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל, כי אתא רבין אמר יוחנן מליח אינו כרותח וכבוש אינו כמבושל אמר אביי הא דרבין ליתא, דההיא פינכא דהוה בי ר' אמי דמלח ביה בשרא ותבריה, מכדי רבי אמי תלמיד דר' יוחנן הוה מאי טעמא תבריה לאו משום דשמיעא ליה מיניה דר' יוחנן דאמר "מליח הרי הוא כרותח" *תיב רב כהנא ארוה דרב יהודה קמיה דרב הונא ויתיב וקאמר מערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה רותח, צונן שחתכו בסכין מותר לאכלו בכותח, מאי טעמא? אמר אביי האי היתרא בלע והאי איסורא בלע, א"ל רבא כי בלע היתרא מאי הוי סוף סוף האי היתרא דאתי לידי איסורא הוא דאיסורא קאכיל, אלא אמר רבא האי אפשר למטעמיה והאי לא אפשר למטעמיה א"ל רב פפא לרבא וליטעמיה קפילא ארמאה מי לא *תנן [*קדרה שבישל בה בשר לא יבשל בה חלב, ואם בשל בנותן טעם, בשל בה תרומה לא יבשל בה חולין ואם בשל בנותן טעם] ואמרינן *בשלמא תרומה טעים לה כהן אלא בשר בחלב מאן טעים לה *ואמר לן ליטעמיה קפילא ה"נ ליטעמיה קפילא? ה"נ, כי קאמינא, דליכא קפילא: איתמר דגים שעלו בקערה רב אמר אסור לאכלן בכותח ושמואל אמר מותר לאכלן בכותח רב אמר אסור נותן טעם הוא ושמואל אמר מותר, נותן טעם בר נ"מ הוא והא דרב *לאו בפירוש איתמר אלא מכללא איתמר דרב איקלע לבי רב שימי בר חייא בר בריה' חש בעיניו, עברו ליה שייפא בצעא, בתר הכי רמו ליה בשולא בנווף טעים ליה טעמא דשייפא, אמר יהיב טעמא כולי האי, ולא היא שאני התם דנפיש מרדה טפי. רבי אלעזר הוה קאים קמיה. דמר שמואל אייתו לקמיה דגים שעלו בקערה וקא אכיל בכותח יהיב ליה ולא אכל א"ל *לרבך יהיבי ליה ואכל ואת לא אכלת? אתא לקמיה דרב א"ל הדר ביה מר משמעתיה? א"ל *הם ליה לורעיה דאבא בר אבא דליספי לי מידי (ג) שלא סבירא לי. רב הונא ורב חייא בר אשי הוו יתבי-חד בהאי גיסא דמברא וחד בהאי גיסא דמברא, למר אייתו ליה דגים שעלו בקערה ואכל בכותח, למר אייתו ליה תאנים וענבים בתוך הסעודה ואכל ולא בריך, מר א"ל לחבריה: *יתמא עבד רבך הכי? ומר א"ל לחבריה: יתמא, עבד רבך הכי? מר א"ל לחבריה אנא כשמואל סבירא לי, ומר א"ל לחבריה אנא כר' חייא סבירא לי *דתני ר' חייא [יפת פוטרת כל מיני מאכל יין פוטר כל מיני משקין], אמר חזקיה משום אביי הלכתא דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן בכותח יצנון שרתחו בסכין שרתח בה בשר אסור לאוכלו בכותח וה"מ צנון דאגב

בעלמא: **ולא היא.** דגבי סממנים נפיש מרבייהו מריש הס מאד: **קמיה קמיה.** מסמך לפניו בסעודה: **לרבך.** רב שלמדת ממנו שאסור: **אבא בר אבא.** אמורא דשמואל הוא וחסיד גדול היה: **דליספי לי מידי דלא סבירא לי.** לא היו דברים מעולה: **כהך גיסא דמברא דסורא.** שהיה הנהר מפסיקן: **תאנים וענבים.** לא אמו לגיפתן וקיימא לן (ברכות דף מא:) דברים הבאים לאחר סעודה טעונין ברכה בין לפניהם ובין לאחריהם אפילו הביאן בתוך הסעודה וכיון דאיכן אין לפניהם ובין לאחריהם אפילו הביאן בתוך הסעודה וכיון דאיכן אין לפניהם אין לאחריהם: **יתמא.** בלא דעת: **יפת.** טוחן בשפוד ולא היה חש למה שהכבד יהיה עליון: **כי דוגי.** שטחנין כלי לקבל השומן כדרך שאנו עושין לחוחין והוא נקרא כי דוגי בלשון ארמי: **בשרא עילוי כבדא נמי אסור.** לפי שדם הכבד טופח לתוך הבי דוגי ומגלה אוכלו: **ומ"ש מדמא דבשרא.** והרי לף דם הבשר כשאין שם כבד אז עם השומן ואנו אוכלין אותו: **ומשני דמא דבשרא שכן.** יורד לשולי הכלי והשומן לף למעלה ומיחין לתוך הכלי מרלאה מדמומים שבשולים: **קפי.** לף למעלה כמו (מלכים ב ו) ולף הברזל ומתרגמינן וקפא פרזלא. **והאלסת כתל.** כבר למדנו למעלה בלי בעי קרייעה שמי וערב ואם לא קרעו מותר כליסנא קמא דרב דהא תניא טוותיה ולקדרה קורעו שתי וערב ומתו בכותח: **סכין ששחט בה.** חיידי דבית השחיטה רותח בולע הסכין מן הדם ואסור לחתוך בה רותח מפני שחוזר ופולט בו: **צונן.** ואם חתך בה צונן: **בעי הדחה.** ההוא טון: **קערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה דבר רותח.** לפי שנבלע בה הדם ונתן טעם ראשון הוי כאיסור גמור: **הא דרבין.** דאמר רבי יוחנן מיקל, ליה: **דהיא פינכא גרסינן.** קערה של חרס שאין לה תקנה בהגעלה: **מכדי רבי אמי תלמיד דר' יוחנן הוי.** אביי מסיק ליה למילתיה: **ולטן שחתכו בסכין.** תנ"ג דאגב חורפיה דלטן לאגר"ם בלע"ז הוא בולע משמטנית הסכין הקרוש עליו והוי הלי לטן נתינת טעם ראשון שהרי בלע איסור ממש והוי כבשר: **מותר לאכלו.** לאותו לטן בכותח שיש בו נסיובי דאגבא כדמפרש טעמא דכיון שבלע מן השמטנית, **דהיתרא בלע:** **והאי איסורא בלע.** קערה בלעה דם: **סוף סוף האי היתרא לידי איסורא אתי.** כשאתו בכותח: **האי.** לטן **אפשר** לו **לישראל** לעולמו קודם שיתנו בכותח והאי מותר דקאמר כגון שטעמו בתחלה ולא היה בו טעם שמנונית: **והאי.** דם הקערה: **לא אפשר למטעמיה.** לפי שאסור הוא הלכך אין לו תקנת היתר: **קפילא.** נחתוס עובד טוכנים: **כי קאמינא.** דאסור לאכל בה רותח בדליכא קפילא: **דגים שעלו בקערה.** מן הכלי כשהיו רותחין נתנו לתוך הקערה שאכלו בה בשר: **אסור לאוכלן בכותח.** לפי שהבשר נתן בהם טעם: **נותן טעם בר נותן טעם הוא.** אם היו מבושלים עם בשר ממש היה אסור לאוכלן בכותח אי ממ מודה שמואל שאסור לאכול חלב רותח בקערה, דנותן טעם ראשון הוי כבשר גמור, אבל קערה זו היא עלמה אינה בשר אלא על ידי נתן טעם ואינה כבשר: **שייפא.** מזיחה מסממנים: **בצעא.** קערה: **רמו ביטולא.** נאותה קערה לאחר זמן: **אמר יהיב טעמא.** בקערה: **טלי הלי.** שחוזר ונתן טעם בביטול ומאן דשמע סבר דאית ליה לרב נתינת טעם בר נתינת טעם נמי

[ג] ל"ל תניא.

[ד] נמ' אמרי לה נמי דהחם וקי"ל לא נמי דהחם: (ג) שם דליספי לי מידי דלא סבירא לי:

[קדושין מה:]

[ע"ז יג:]

ברכות מח: ע"ש

רבינו גרשום

אסור לחתוך בה רותח: ואי איכא בי דוגי. כלי שמשימין תחת השפוד לקבל בו השומן אסור משום דמא דבשרא: וה"ש דמא דבשרא. כלומר שמשימין כלי תחת הבשר לקבל בו את השומן. דמא דבשרא שכן ולא פתשיב בהדי שומן אלא שכן לתחת

נוסחא

סכין טוחן בה ונקרה טוחן בה - מדי לנתנאל לגן ברכותה

נוסחא/מבנה

◇ שמואל/ר' יוחנן ב' דעות בצונן ו' מלח אי הוי ברכותה 2- כבוש אי הוי כמבושל

נוסחא כללי

נותן טעם

שיטה מקובצת

△ אב"י וקבא - ב' דעות לרבא ההבדל בין קדור טמא הבר (ובזה גם) אסור לאכול בה רותח, לבנון טחתכו בסכין (טהא אלו טמונים הבר) טמאות לאכול (הבנון) עם רותח (הלב)

נוסחא

דגים שלו בקערה (בריר) מדי לאוכלן בכותח- פוסקים על נותן טעם בר נותן טעם (בקדור נותן טעם הבשר ובדגים נותנת טעם בכותח)

הגהות הב"ח

(ג) נמ' אמרי לה נמי דהחם וקי"ל לא נמי דהחם: (ד) שם דליספי לי מידי דלא סבירא לי:

[פי' תוס' לעיל מה: ד"ה והלכתא וכו' שהיטו לתכ"ל דכבא]

[פסחים עו. לעיל נא [לקמן קיב. קיג.]

[מרכ מלגם מיתא יתיב רב כהנא וקאמר קערה וכו' אבל בלמ"ש מיתא יתיב רב כהנא ארוריה דרב יהודה ויתיב ר"י קמיה דר"ח וקאמר]

[תוספתא דתרומות פ"ט] לעיל ט. זבחים לו:

[לעיל לו.]

ל"ל ואמרת

[ברכות ט. וש"נ]

[עי' בסמר מאר שנא]

[תוספתא דתרומות פ"ט]

[לעיל לו.]

ל"ל ואמרת

[ברכות ט. וש"נ]

[עי' בסמר מאר שנא]

[קדושין מה:]

[ע"ז יג:]

ברכות מח: ע"ש

ותישרא כל השומן ולא יאכל דם אבל דמא דבבדא קפי ופתערב בהדי שומן ואסור: אסור לחתוך כו'. כלומר דמחמת דהוא רותח בולע הדם שבסכין: צונן אסרי לה בעי הדחה. הסכין: אסור לאכול בה רותח. כלומר דמחמת דתיתיה בולע הדם שבקערה: שמואל לטעמיה דאמר מלוח הרי הוא כרותח. כלומר מחמת מלח בלעה הקערה הדם: כבוש הרי הוא כמבושל לענין בישולי עובדי כוכבים דאם עובד כוכבים כובש שלקות כמו מבושל: צונן שרתחו בסכין שרתח בה בשר מותר לאכול אותו צונן בכותח. ס"ם (אמר אביי האי היתירא בלע מאי) אמרי' קערה שמלח בה בלע קערה הדם הבא לענין סכין מקילין בצונן: אמר אביי האי היתירא בלע. כלומר סכין בלע דהיתירא הבשר שמותר לאכול אבל הקערה בלעה דם דאסור: סוף סוף איסור קא בלע אכל. כלומר כי חתך הצונן בסכין ריש בו טעם בשר דבלע צונן מרתחת חדרשיה כי אכיל לה בכותח איסורא אכיל: האי אפשר לטעמיה אכיל דם: קפ"לא. אריה: דגים שעלו בקערה. כלומר קערה שאוכלין בה תבשיל של בשר אסור לאוכלן בכותח בקערה יש בה נותן טעם בשר. נותן טעם בר נותן טעם הוא: שייפא. קילורית: בצעא. כלומר קערה: א"ל הדר ליה מר משמעתיה. דהוא היה בר אבא: אנא עבדי כשמואל. דאמר דגים שעלו מקערה מותר לאוכלן בכותח: אבל

ג) ל"ל וכאי לא תאכר למטעמיה מי איכא דם.